

zaloza razen nedelj in  
praznikov vsak dan  
ob 10. uri dopoldne.

Dredništvo je v Ljubljani,  
Frančiškanska ulica št. 6/1,  
Učiteljska tiskarna.

Dopise frankirati in pod-  
pisati, sicer se jih ne pri-  
bri. Rokopise se ne vrača.

Dglasi: Prostor 1 mm x  
55 mm po K 150. Uradni  
razglaš, poslano ter no-  
tice isti prostor K 2.—  
Pri večjem naročilu  
popust.

# NAPREJ

Glasilo jugoslov. socialno-demokratske stranke.

Telefonska št. 312.

Naročnina: Po pošti ali  
z dostavljanjem na dom za  
celo leto K 288, za pol  
leta K 144, za četrt leta  
K 72, za mesec K 24.  
Za inozemstvo K 480.

Reklamacije za list  
so poštne proste.

Upravištvo je v Ljubljani,  
Frančiškanska ulica št. 6/1,  
Učiteljska tiskarna.

## Kakor gladni volkovi.

Pomoč Rusiji! Ta klic gre po vsej Evropi, ker tam v jugovzhodni Rusiji strada dvajset milijonov ljudi, ker jim je suša vzela skoro ves letošnji pridelek. V Rusiji je že večkrat razsajala lakota, večkrat so morile prebivalstvo kužne bolezni, kar se kaj lahko dogaja, ker so nekatere pokrajine daleč v celini, kjer se večkrat pojavlja suša, a je preiskrba iz drugih pokrajin težavna, ker manjka prometnih sredstev.

Evropa se odziva klicu po pomoči. Sočutje se je zbudilo v evropskih narodih, ki resnično hoče pomagati bednemu ruskemu prebivalstvu. Drugače je pa v srcih in glavah velikih diplomatov. Ti ne mislijo toliko na bedo ruskega naroda kakor na rusko vlado, na ruski režim, ki dela že par let preglavico zahodnim državam in nje kapitalu. Evropski kapitalisti hočejo izbrati položaj ruskega ljudstva proti boljševiški vladi. To nam izpričuje Trockijsva grožnja, ki jo je izrekel na eni zadnjih sej izvršilnega odbora, češ, da se bo Rusija masčevala nad Poljsko, napadla Rumunsko ter pogazila druge nasprotnike. Rusija se pripravila na vojno, ker ve, da zahodna Evropa komaj čaka, da bi se zrušila sovjetska vlada. Enako kakor se pripravila Rusija, se priprav-

ljajo tudi zahodne države, ki spravljajo vojni material proti vzhodu, da s tem omogočijo eventualni napad na ruske pokrajine. Preko vseh dežel vozila Francija in Anglija vojni material na mejo Rusije, kjer naj bi bil končno rešen problem evropskih narodov. To Trocki dobro ve, zato izjavlja grožnjo, ki ima agitatorični pomen doma, in svarilni na zunanji. Poročali smo že zadnjič, da se skleno med Rusijo in zahodnimi državami obrambni pas od Baltskega do Sredozemskega morja.

Očividno je torej, da je vojno razpoloženje med francoskimi, ruskimi in tudi diplomati male antante precej živahno. Ni jim dovolj svetovna vojna, ni jim bil dovolj kruti militarizem ured letom 1914, še naprej hočejo uganjati volne žaloigre. Sklicujejo in se rotijo, da hočejo razorožiti, pa grade ogromne vojne ladje, dovoljujejo vojne kredite vse države zmagovalke brez izjeme.

Skraini čas bi bil, da preneha tajna diplomacija, skraini čas, da preneha imperijalistična politika nenasičnih kapitalističnih držav, ki se pripravljajo samo na to, da bi živele dalje in dalje v krvi narodov.

## Nekaj o draginji.

Včerajšnje »Jutro« skuša na zelo »učen« način dokazati, da bo draginja na domačem trgu, ki trka na vrata, odpomoglo le pospešen izvoz, ukinitje izvoznih carin, češ: izvoz boljše valute in s tem manjša draginja na domačem trgu.

To je do gotovo mere res. Toda v položaju, v kakršnem se nahaja dežela vsled suše, to ne bo držalo. Valuta se zna sicer izboljšati, toda izboljšanje valute vsled izvoza ne hodi vspešno z višanjem draginje na domačem trgu, nastajajočim vsled izvoza, posebno še izvoza v kvantitativno slabi letini! Izboljšanje valute, ki nastaja vsled pospešenega izvoza, prihaja v poštev le kot nekaka protiutež draginji, prihaja šele naknadno, torej ne kot faktor, ki draginjo uničuje, temveč ki jo nekako od zadaj zavira, zviševanja cen pa kljub temu ne prepreči.

Meso bo za nekaj mesecev pocenila edinole suša, ne pa izvoz, potem pa bo čez tih nekaj mesecev nastala velika draginja mesa. Tako bo tudi žito in moka le dražja, in cenam bo izboljšanje valute, ki na-

stane vsled izvoza, le v mali meri odpomoglo, tako da se niti vsled izvoza izboljšanje valute na draginjo ne bo dosti poznal, najmanj pa znižal draginjo, kakor hoče to dokazovati »Jutro«.

Samo njegov nazor je tudi trditelj, češ da naša industrija pada, ker so pri nas mezde delavcev in nastavlencev previsoke v valutni relaciji mezd v Avstriji in Nemčiji. To je tendenciozno in enostransko, kajti višino mezd, gospodje, presojajte po domačih življenjskih razmerah, ne pa po tujih! Če se vam zde mezde delavcev res previsoke (povprečna mezda delavstva znaša danes, gospodje, 1500—2500 Kl), znižajte plače najprej tam, kjer dosega mesečno od 7000—10.000 K in še mnogo več mesečno! Takih plačencev pa med našim delavstvom gotovo ne boste dobili. Nikakor ne drži trditelj, da naša industrija pada vsled previsokih mezd delavcev. Povejte rajši prave vzroke padanja industrije, ki gotovo niso na strani delavcev! Če so pa plače delavstva v Avstriji ali Nemčiji po naši valuti nižje kot plače delavcev v Jugosla-

viji, so pa zato tudi cene v teh dveh državah nižje v primeri z našimi, ne glede na to, da so lahko nižje tudi vsled tega, ker državi doplačuje-

ta iz državnih sredstev na znižanje cen in pospeševanje produkcije.

Ne pretiravajte torej in ne bodite tendenciozni, gospodje demokrati!

## Militarizem v Jugoslaviji.

V nobeni nastalih nacionalnih držav ne cvete militarizem — poleg Poljske — tako bujno kot v Jugoslaviji. V državnem budgetu zavzema ministrstvo vojne in mornarice redno tako visoke postavke, da je primoran finančni minister najemati za tekoče izdatke posojila v tuji inozemstvu, ne glede na to, da se pogreza država v vedno večje dolge in prehaja tako v kolonialno odvisnost zapadne buržoazije. O potrebi vojske je pač vsaka diskusija izključena kot drugovrstne države, ki se senči v senci milosti ali pa nemilosti entente; pač po potrebi, kakor se nas potrebuje, uravnava svojo zunanjo politiko v pravcu, ki ga narekuje želje in komande Pariza in Londona. Tudi obramba naših ogroženih meja se vrši v tem okviru.

Edino opravičenost bi izvajalo dejstvo, da vrše vojaške organizacije izobraževalno delo pri onih delih našega naroda, ki bi imeli priliko in potrebo prilastiti si osnovnih šolskih pojmov pismenosti. V koliko so naši oficirji pedagogi, je vprašanje zase. Ali pri najboljši volji teh onemogoči to delo organizacija višjih vojaških komand. Drugače ni mo-

goče pojmovati naredbe, ki prepovedujejo vojakom izhod iz vojašnice in to tudi podčastnikom. Zakaj? Menda ne bi škodovalo, če bi n. pr. Makedonci pobližje spoznali naše prilike. V kasarnih samih bo pač težko mogoče »stapljanje« po demokratskih receptih. Vsak dopust tekom službene dobe je prepovedan, kljub temu, da se odtegujejo s tem tisoči delavnih sil produktivnemu delu in to celo v dobi žetve, ko je kinet najbolj preobložen z delom. Pošta in odposlana pisma se cenzurirajo! (Revolucija od zgoraj, ali avstrijski režim iz vojne dobe?)

Moštvu je zabranjeno čitanje časnikov. To je pač nekoliko čudno poimovanje demokratizma in državljanjskih svoboščin! Kako razpoloženje ustvarja ta preventivna skrb, vprašajte priprostega Šumadince, ki tudi ne pojmuje »državotvornosti« takega početja! Da ne pridejo take stvari v javnost, zato skrbi kamarija belorokcev, ki pač ne vidi v narodni volji demokratske ljudske organizacije! Potrebno bo posvetiti tej zadevi več pozornosti, kar bo predvsem naloga naših poslancev.

ter merodajne kroge prisilila s svojim nastopom, da je popustil teror vojaški in so se življenjske razmere izboljšale. Tudi po preobratu so si bili socialni demokrati takoj na jasem, da bodo imeli tudi v Jugoslaviji opraviti iz odušnim kapitalizmom in reakcionarnimi buržoaznimi strankami. Sklicujoč se na svoj govor 29. oktobra 1918 pred rudniško restavracijo v Zagorju, pravi Čobal, marsikdo takrat ni bil zadovoljen z svojim govorom, ker nisem hotel biti demagog ter pripovedovati, da nam bodo cvetele rožice in bomo imeli vsega obilo ter da nas bodo slovenski kapitalisti nosili na rokah, kakor so pravili takrat narodni socialisti, ki so še živeli v bratstvu z demokratsko stranko. Napovedal sem takrat to, kar se danes res dogaja in kar sem že takrat pričakoval od reakcionarnega našega moštanstva. Nadalje je sodrug Čobal še omenil, da mora povedati to, kar je zamolčal Deržić o delu socialnih demokratov v zbornici. Ker je bil edini socialdemokratski klub in njih načrt onaj, kar želi delavstvo in potrebuje. Četudi socialni demokrati niso mogli vsega doseči, so vendar opravili veliko dobrega v ustavo, o čemer je gospod Deržić tako previdno molčal. Tudi vedenje pri izločnem zakonu proti komunistični stranki in komunističnim poslancem Deržića in Brandnerja je bilo čudno in ne delavsko, ampak zlobno in demagogsko. V Zagorju in Trbovljah se ta dva gospoda komunisti priljubljeni v Belgradu pa nastopata bolj sovražno kot pa demokrate in vladne stranke same. Čobal pravi: Jaz sem proti vsakemu komunističnemu terorizmu in bi ne ugovarjal nikakršnemu zakonu, ki zatara vsak terorizem, ki prihaja od komunistov, sel bi tako daleč, da se zatire vsak terorizem, če prihaja tudi od zgoraj dol. Med drugimi omenja tudi, da ne govori to raditega, da bi vabili komuniste k socializmu, ker je bolje, da se sami zmešajo s svojim prepričanjem. Kadar bodo sami prepričani, kje je njihovo mesto, bodo že vedeli, kaj naj napravijo. Med govorom Čobala so bili večkrat taki aplavzi in odobravanja, da je govornik večkrat prenehal. Ob koncu pa je trajalo odobravanje več minut. Deržić je potem popravljal svoje prve kozle ter opravičeval sam sebe, da ni tako mislil.

Po zaključku zborovanja se je Deržić na poti proti postaji hitro pritoževal Weinbergerju (stekljarju), ki ga menda pozna, da je bil prej komunist, češ, da ni lepo za komuniste, da so ga pustili na cesti, ker so narodni socialisti bodla jako čedna stranka. Kakor se nam zatrije, mu je bodla ta odgovoril: ne samo čedna stranka, ampak tudi demagogka. Tudi kakor smo zvedeli od zanesljive strani, je drugi dan pri okrajnem glavarstvu oni gospod, ki je nadzoroval zborovanje, bodla dopovedoval nekemu delavcu, da je narodna socialna stranka jako čedna in da naj bi se delavci odločili zanjo ne pa za socialiste, kakor so prejšnji dan pokazali na shodu ter odobraval socialdemokratskega govornika.

Mi opozarjamo mladega gospoda pri okrajnem glavarstvu, da velja zanj v ura-

## Polomija narodnih socialcev v Zagorju.

V nedeljo dne 7. t. m. so priredili narodni socialisti shod v Zagorju. V šte. 186. »Jugoslavije« so napisali poročilo, v katerem pripovedujejo, kako krasen je bil njihov shod in s kakim uspehom se je izvršil. Zaradi tega smatramo, da je potrebno, da tudi mi sporočimo javnosti, kakšen je bil ta shod, da bo svet vedel, kako demogoško lajzljivo farbarjo narodni socialisti sami sebi in javnosti. Na shodu je bilo kakih 200 ljudi, okoli 30 narodnih socialcev, okoli 50 socialnih demokratov in okoli 100 ljudi, ki s pripadali prej komunistični stranki ter nekaj klerikalcev in radovednežev. Shod je otvoril narodni socialist Jug s psovskami na socialiste priljubljen je komunističnim pristavcem. Dejal je: Komuniste smo vabili že ob zadnjih volitvah, da bi skupno volili župana in starešinstvo, pa so nam to molče odklonili. Krasno bi delali skupaj, če bi komunisti hoteli iti z nami; socialni demokrati pa se norčujeta iz nas kakor na primer s šalo: Občinska seja na ceglanci. Nato je govoril poslanec Deržić. Deržić je najprej trdil, da je druga Internacionalna zakrivila svetovno vojno, nadalje je trdil, da so socialni demokrati zakrivil razkol v delavskem pokretu ter opravičeval svoj nastop v državnem zboru za izjemni zakon proti komunistom in izročitev komunističnih poslancev sodišču. Govoril je tudi o ustavi ali povedal ni nič. Njegovo poročilo je bilo brez vsebine, o delu socialnih demokratov v zbornici je popolnoma molčal. Med govorom so ga komunisti z ugovori parkrat popolnoma zmešali, zakaj opazilo se je na njegovem obrazu, da je polomija precej vplivala nanj.

Za Deržićem je dobil besedo sodrug Čobal. Najprej je konstatiral, da so bili pred svetovno vojno edini socialisti demokrati, ki so se resno borili proti oboroženim silam, edini boritelji proti naraščajočemu militarizmu in svarili vse meščanstvo, takratno diplomacijo in vladajoče kroge pred vojno in opozarjali na posledice. Sodrugi Čobal pravi, da se čudi človeku, ki trdi, da je socialist in dolži danes proletarijat krivde na svetovni vojni, ki je prinesla toliko gorja. Taka dolžitev je sramota za človeka, ki pravi, da je delavski zastopnik. Deržić je postajal bled ter treščal, češ, da ni tako mislil. S. Čobal je potem govoril o delovanju socialdemokratske stranke med vojno ter dokazal, da je bila edina socialdemokratska stranka, ki je v najhujšem času prihajala delavstvu na pomoč.

Tedaj je potrkalo; bil je hlapec, ki mi je prinesel škornje. Vzel sem jih; ko sem se vračal k oknu, je moj pogled padel na list, na kateri sem napisal svoje nasledke. In tedaj sem videl, da nisem prejel izvajalnih enega vseh teh gibljajev.

Skoro sem se opotekel, oprl sem se naslonila pri stoli in sem padel nanjo. Nisem mogel verjeti, prebral sem list še enkrat in še enkrat — Toda bilo je tako: ravno kar sem prebral pri oknu vrsto nasledkov in niti enega svojih.

In spet sem imel občutek: neka vrata se naširoko odpirajo — njena vrata. Stojim pred njimi in budim noter — nič, nič — samo ta prazna tema. Potem sem vedel: če grem sedaj ven, sem rešen; in čutil sem prav dobro, da bi mi mogel iti. Vseeno nisem šel. To zato, ker me je navdajal določni občutek: sedaj držiš skrivnost. Trdno v obli rokah. — Pariz — ti boš Pariz osvojil!

(Dahle prih.)

## LISTEK.

Hanns Heinz Evers:

### Pajkinja.

(Dahle.)

Sobota, 19. marca.

Bila sva v različnih zabavalščicah. Komisar je imel prav: bilo je dobro zame, da sem šel ven, da sem dihal drug zrak. Začetkom sem imel neprijeten občutek, kakor bi delal nekaj nepravilnega, kakor bi bil ubeglica, ki je zastavi pokazal hrbet. Potem pa je ta občutek izginil; bila sva mnogo, smejala se in klepetala.

Ko sem danes zjutraj stopil k oknu, se mi je zdelo, da vidim v Clarimondnem pogledu nekaj očitek. Morda pa si to le domišljujem: odkod naj sploh ve, da sem bil včeraj zvečer zunaj? Sicer pa je trajalo le en trenutek, potem se je spet smejala.

Cel dan sva igrala.

Nedelja, 20. marca.

Danes morem le spet zapisati: Cel dan sva igrala.

Ponedeljek, 21. marca.

Cel dan sva igrala.

Torek, 22. marca.

Da, in to sva delala tudi danes. Nič prav nič drugega. — Včasih se vprašam — čemu pravzaprav, čemu? Ali: kaj hočem pravzaprav, kam to vede? Toda na to si ne da-jem nikdar nobenega odgovora. Ker gotovo je, da si drugega ne želim, kot je to. In naj se zgodi kar hoče, je to — po čemer hrepenim.

Govorila sva drug z drugim te dni, seveda nič gласnih besed. Včasih sva premikala ustne, mnogokrat se samo pogledala. Toda prav dobro sva se razumela.

Imel sem prav! Clarimonde mi je očitala, ker sem zadnji petek zbežal. Potem sem jo prosil odpustanja in rekel, da uvidim, kako nemumno je bilo od mene in kako grdo.

Odpustila mi je in jaz sem ji obljubil, da ne poidem več od tega okna. In poljubila sva se, ustni dolgo časa pritiskala na šipe.

Sreda, 23. marca.

Sedaj vem, da jo ljubim. Tako mora biti, do zadnje mišice sem preinjen ž njo. More biti, da je ljubezen drugih ljudi drugačna. Toda, ali je kaka glava, uho samo, kaka roka, ki bi bila katerikoli drugi med tisoči milijonov enak? Vse so različne, tako tudi nobena ljubezen ni drugi podobna. Nenavadna je moja ljubezen, to vem zelo dobro. Pa, je-li zato manj lepa? Skoro sem srečen od te ljubezni.

Le, da bi ne bilo tega strahu! Včasih zaspi, potem pozabim nanj. Toda le za minuto, potem se spet zbudi in me noče pustiti. Tako se mi zdi, kakor bedna miška, ki se bori proti veliki, lepi kači, da bi se iztrgala njenim gibanjem. Počakaj le, ti nemuna mala bojazen, kmalu te bo ta velika ljubezen požrla.

Četrtek, 24. marca.

Nekaj sem odkril: jaz ne igram s Clarimondo — ona igra z mano.

Tako je prišlo.

Včeraj zvečer sem mislil — kakor vedno — na najino igro. Tedaj sem si zapisal pet zamotanlih nasledkov, s katerimi sem jo hotel zjutraj iznenaditi, vsak gibljaj sem zaznamoval s številko. Vdih sem se vsakega posameznega, da bi jih mogel napraviti čim hitreje, od sprejdanja in od zadaj. Potem samo sode številke in nato le lihe, in vse prve in zadnje gibljaje petih nasledkov. Bilo je zelo naporno, toda delalo mi je veliko veselja — saj mi je vendar Clarimondo dovajalo bližje, četudi je nisem videl. Cele ure sem tako vadal, nazadnje pa mi je šlo kakor na vrvi.

Danes zjutraj sem stopil torej k oknu. Pozdravila sva se, potem je pričela igrati. Tje, sem, neverjetno, kako hitro me je razumela, kako je skoro v istem tregotku vse naredila, kar sem jaz naredil.

du ravnotako določba v ustavi o politični agitaciji, kakor za kaplane na prižnici. Iz tega našega poročila, ki odgovarja resnično lahko vsak razvidi, kako znajo napraviti iz polomije krasno zborovanje gospodje pri narodnih socijalcih.

Udeležence zborovanja.

## Glad v sovjetski Rusiji.

»Humanité« objavlja pogovor s socialistom Lacortom, ki se je te dni vrnil iz Rusije in ki je pripovedoval o tamkajšnjih razmerah tako-le:

»Sedanje razmere v Rusiji so tragične, kakor so bile v l. 1891. Treba je razen tega upoštevati štiri leta vojne in tri leta blokade. V pokrajini Samari, Saritovem in Volgi je vse razdelano, popolnoma vse. Položaj je grozen. Zetev je dober, boljše kakor po navadi, toda prebivalstvo, ki je v teh krajih zelo goste naseljeno, prideluje le toliko, kolikor zadostuje za njegove potrebe. K temu je prišlo v zadnjem času še silno deževje. Prevažanje žita, kateremu grozi nevarnost, da segnijo tekom prevoza, je zelo težavno. Treba je skrbeti tudi za seme za žito, katerega je treba nad 100 milijonov pudov. Če ne pride kmalu pomoč, je na tisoče teh ljudi obsodjenih na smrt.

Kmetje izjavljajo vsi, da so pripravljeni prinesti vse, če se jim zagotovi živila in potrebna semena. Delavci ne zahtevajo drugega nego kosček kruha. Proletariat drugih držav je dolžan pomagati.

## Preiskava o atentatih v inozemstvu.

»Komunisti« v zvezi s frankovci, belimi gardisti in pruskimi monarhisti.

LDU, Zagreb, 11. avg. »Riječ« poroča na podlagi informacij iz ministrstva za notranje stvari, da je bil včeraj na zahtevo jugoslovanske vlade v Gradcu aretiran Manko Gagliardi, načelnik gruča hrvatskih renegeatov, ki so v Avstriji in Madžarski delali z vsemi sredstvi proti naši državi. Posebni odposlanec državne vlade, tajnik v ministrstvu za notranje stvari, je izvršil s pomočjo tamošnje policije preiskavo v stanovanju Gagliardija, kjer so našli cel arhiv o rovanju proti naši državi in defetistični propagandi v jugoslovenskih pokrajinah. Gagliardi je bil izročen našim oblastem ter bo po naročilu ministrstva za notranje stvari prepeljan v Zagreb, od tam pa Belgrad. Zanimivo je, da je Gagliardi eden izmed onih vojnih zločincev, ki se zasledujejo radi razbojniških in protipostavnih činov, storjenih v Srbiji za časa avstrijske okupacije. Zapleten je tudi v zaroto proti prestolonasledniku Aleksandru. Polcija ima dokaze, da je materijalno podpiral one, ki so bili udeleženi pri zaroti. Radi njega so se ukrenile vse mere opreznosti. Naše oblasti so vedele že od prej za zvezo med frankovskim odborom in komunisti, kakor tudi za aktivne nastope članov frankovskega odbora v inozemstvu, zlasti v poslednjem času. Dokazano je, da so se v Subotici in drugod vršila pogajanja med frankovci in madžarskim polkovnikom Leharjem, raznimi karlisti ter pruskim majorjem Billerdinom. Na sestanku, ki je bil pred

kolikor more, če se noče, da ljudje umrejo za lakoto, je treba poslati v Rusijo nad 85 milijonov kvintalov žita.

### Sovjetska vlada trdno stoji!

Po izjavi ameriškega senatorja Francija, ki se je vrnil iz Rusije, ne grozi sovjetski vladi po njegovem mnenju nobena nevarnost iz notranjosti. Najmočnejša opozicija proti sedanjim vladnim ukrepom ne levice, ki je proti vsakemu popuščanju napram kapitalističnemu režimu. Senator Francija je dodal, da je trgovina med Anglijo in Rusijo v sedanjem hipu zelo živahna.

### POMOČ RUSKIH UMETNIKOV.

LDU, Moskva, 11. (DKU.) Zveza ruskih umetnikov je priredila včeraj po vseh moskovskih gledališčih predstave v korist gladujočim. Dobiček je znašal nad milijon rubljev. Nameščenci pri časopisih so sklenili izdati posebno izdajo v pol milijona izvodih po 2000 rubljev. Čisti dohodek so namenjeni fondu za stradalajoče. Na deželo se odpelje mnogo vlakov z napravami za popravilo poljedelskih strojev, da bo prebivalstvu dana možnost, popraviti si svoje orodje.

### POMOČ RUSIJI.

LDU, London 11. (Brezlično.) Londonški župan je sporazumno z različni komiteji izdal proglas, naj se ustanovijo fond, ki bodo podpirali stradalajoče prebivalstvo v Rusiji.

bo v poročilu, ki ga pošlje posameznim vladam, pojasnil dosedanje delovanje teh komisij, očrtal njihove nadaljnje naloge in predlagal, kako naj se v bodoče nadzoruje izvedba določb versailleske mirovne pogodbe. — Ministrski predsednik Briand je nato konferenci predložil načrt pomoči Rusiji. Po daljši razpravi je vrhovni svet sklenil predlagati imenovanje medzvezniške komisije, kateri se bo poverilo proučevanje vprašanja, kako naj se gladujočemu prebivalstvu v Rusiji pomore.

### NESOGMASJE MED ANGLIJO IN FRANCIJO.

LDU, Pariz, 11. (Havas.) Zavezniški komisarij v Gornji Sleziji in izvedenci so izdelali svojo poročilo in ga opoldne predložili tajništvu konference. Izvedenci so zaznamovali one obične, ki so neločljive od industrijske kotline ali tvorijo nedeljivo enoto. Končna določitev mej je pridržana vrhovnemu svetu. Dopolne so zborovali Lloyd George, lord Curzon, Briand in Loucheur. Zdi se, da razgovori niso imeli uspeha. Angličje so malo pripravljeno popuščati in se trdno drže takozvane Marinsove črte, ki je, izvzemši nekaj poprav, podobna načrtu Percivala - Marins. Francosi smatrajo tako razmejitev za Poljsko kot nezadostno. Tako so stale stvari, to so se angleški in francoski zastopniki razšli. Vse kaže, da si angleško in francosko stališče zopet nasprotujeta. Vendar ni povoda, da bi se že sedaj udajali pesimizmu, zakaj pri prejšnjih pogajanjih je prišlo do podobnih kriz, ki pa so se vse ugodno končale. Ako do zvečer ne pride do zblizanja, se bo vrhovni svet v zvezi dnevnega reda bavil z ruskim vprašanjem.

### ZAVEZNIŠKA »NEUTRALNOST«.

LDU, Pariz, 10. avg. (DunkU.) Vrhovni svet je danes dopoldne nadaljeval razpravo o politiki, ki se ima voditi v Orientu. Sklajano je sprejel tale sklep: Zavezniške vlade sklenejo, da bodo strogo varovale nevtralnost o grško - turški vojni, t. j. zavezniške vlade se strinjajo v tem, da ne bodo posegle v boj s kakršnokoli pomočjo, bodisi z pošiljanjem čet ali orodja ali s krediti.

### SKLENITEV POSEBNEGA MIRU MED ZEDINJENIMI DRŽAVAMI IN MADŽARSKO.

LDU, Budimpešta, 10. avg. Nocoj so imele vladne stranke konferenco, na kateri je zunanji minister grof Banffy obrazložil zakonske predloge glede sklenitve posebnega mira z Zedinjenimi državami, ki se ima predložiti narodni skupščini. Vlada zahteva v tej predlogi pooblastilo narodne skupščine, da se začne pogajati glede posebnega mira z Zedinjenimi državami. — Stranka malih poljedelcev se je v posebni konferenci bavila z zasedanjem mesta zborniškega predsednika. Izvoljen je bil za predsednika Gaston Galla.

## Politične vesti.

+ Nemško - švabska kulturna zveza iz Novega Sada je poslala narodni skupščini v Belgrad spomenico, kjer zahteva ustanovitev nemških ljudskih in srednjih šol v krajih, kjer je zadostno število otrok nemške narodnosti. V svoji zahtevi se zveza sklicuje na senžermensko mirovno pogodbo.

+ Nemški socialisti in narodnosno vprašanje v Češkoslovaški. »Volksrecht«, glasilo nemških socialističnih demokratov za Litomerice in Usti, je objavilo izjavo, ki pravi, na nemški socialistični demokrate v Ustih ne bodo sodelovali z nemškimi meščanskimi strankami glede narodnega vprašanja. Socialistični demokrate trdijo, da so nemško meščanske stranke povzročile neslogo med Čehi in Nemci.

+ Namesto kruha in miru. Včeraj smo pisali o ogromnih francoskih vojniš posiljavah Rumuniji in Poljski, poročali smo tudi o neki francosko - srbski družbi, ki namerava v naši državi ustanoviti več tovarn za volne izdelke in »poljedelske« stroje. Zadnje vesti javljajo o velikih vojaških pripravah na sovjetski meji s strani Poljske in Rumunije, ki hočeja vkorakati v Rusijo — »čim bi boljševizem padel«. Meščanski listi pa pišejo, da se ta boljševizem sam pripravlja na napadalno vojno. Meščanski listi se ne zavedajo svojega idiotstva, ko tako pišejo, saj bi morali vendar biti vsakemu jasno, da se v krčih zvilajoča se država ne bo v takih trenutkih spuščala v avanture, ko ima dovolj opravila v svoji notranjosti. Ampak za to seveda ne gre, gre le za hujkanje na nove poboje in v nehonetno izrabo

ugodnega trenutka proti izstradanemu in od boleznih izglodanemu ruskemu ljudstvu. Francoski kapital in meščanska krvijoželnost vršita zopet svoje proklete rokodetstvo kakor za časa nameravanih spomladenskih vpadov v Rusijo. Značilno je tudi sedaj, da Francoska ne misli udeležiti se sama aktivnega vojnega dela, temveč da pošilja le svoje plačane in primorane hlapce v prvo linijo za svoje milijone. Dostoj se ji je še vedno ponesrečilo, toda zdj se, da bo tokrat našla več odprtih nšes in volnih hlapcev. Danes so n. pr. celo naši klerikali v njenem taboru, o tem se prepričate, če preberete dva ali tri članke o sovjetski Rusiji v njihovem časopisu. Seveda — vladotvorna stranka v najkrajšem času! Vsa v svojih skrivnih upanih...

## Dnevne vesti.

Volilni imeniki za ljubljansko obrtno sodišče so se dni razpoloženi. Upogled v imenik se dobi tudi v strok. tajništvu, Šelenburgova ulica 6/II. Kdaj bodo volitve še ni znano, najbrže pa proti koncu tega meseca. Obrtno sodišče je za delavstvo precej važna ustanova, ki jo morajo izvajati strokovne organizacije. V številnih mezdnih in delovnih sporih se spor najhitreje reši pred obrtnim sodiščem, in je v sodišču tudi zastopnik delavstva.

Odsek za tiskni promet v ministrstvu za trgovino in industrijo namerava v Zagrebu, Sarajevu in Splitu otvoriti informacijske oddelke, kakršna poslujeata dosedaj samo v Belgradu in Ljubljani.

Regulacija duhovniških plač. Ministrstvo za vere je poslalo zakonodajnemu odseku v pretres načrt zakona o regulaciji gmojnega položaja duhovništva. S tem zakonskim načrtom se predvidevalo sistemiziranje plače duhovnikov.

Poprava telefonskih prog. Po vsej državi se popravljajo telefonske in brzojavne proge. Izmenjavajo se drogi in tudi stare žice. Zato pride zelo velikokrat do velikih nepravil in je brzojavni in telefonski promet zelo otežkočen. V teku tega meseca bodo popravila končana ter se bo potem brzojavni in telefonski promet vsakoraj izboljšal.

I. obrtna razstava v Mariboru. Ko so se vse stroke začele gibati in pripravljati da svojo stroko privedejo do ugleda, da občinstvo spozna njih zmožnosti proizvajanja, se je tudi obrtništvo v Mariboru odločilo svojemu stanu priboriti ugled v javnosti in pokazati svojo zmožnost potom obrtne razstave. Za to razstavo se je prijavilo nad sto raznih obrtnikov in zato obeta ista obiskovalcem nuditi upogled na krasne obrtne izdelke. Zato že danes cenj občinstvo na našo razstavo opozarjamo in upamo na zelo številni obisk.

Avtomobilski promet na progi Ljubljana - Celje se bo otvoril v nedeljo dne 14. t. m. z dvema avtobusi, ki bosta vozila po starem voznem redu t. j. odhod iz Ljubljane ob 6.30 zj. in ob 15.30 pop., odhod iz Celja ob 6.30 zj. in ob 13.30 pop. Vožnja bo trajala vsakokrat približno tri ure. Cena: za vsak km 2 K. — V soboto 13. t. m. bo odhajal prvi voz iz Ljubljane v Celje ob 13.30 pop. Izpred »Pigovca« na Dunajski cesti.

Nova avtomobilna zveza. Počeni s 6. t. m. je pričel voziti na progi Rečica na Pakl - Gornjigrad avtobus za osebni promet.

Zagoreten umor ali kaj? V Slapčincih so našli streljaj vstran od domače vasi v noči od 1. na 2. avgusta mrtvega okoli 70 let starega previzkarja Košarja. Vračal se je okoli 10. ure zvečer z dela. Zdravniki so ponovno preiskali žrtev, pa niso mogli

dognati, kaj je pravzaprav vzrok smrti. Na vratu se poznajo odtisi prstov, iz česar je sklepati, da je revež bil zadavljen. Tudi glava je bila precej obtočena. Mrti rilcu so na sledu.

Izletniški vlak se uvede na progi Celje - Slovenjgradec. Vlak bo vozil vsako nedeljo in praznik in sicer ob 4. uri 7 minut zjutraj iz Celja, krog 10. ure pa iz Slovenjgradca nazaj.

Vročina v Belgradu je dnevno hujša. V torek je dosegla na solncu 62.3 stopinj C, v senči 38.6 stopinj C. Maksimalna temperatura ob 2. uri popoldne je znašala 39.7 stopinj C.

## »Svoboda« v Mežici

vabi vse sodruge na veliko vrtno veselico, ki se bo vršila v nedeljo, 14. t. m., v Mežici.

## Iz stranke.

Diskusijski večer, bo danes zopet v maji dvorani Mestnega doma ob 20. uri. Točna udeležba dolžnost.

## Iz strok. organizacije.

Širša centralna seja osrednjega društva živilskih delavcev se bo vršila v nedeljo, dne 14. avgusta ob 10. uri popoldne v društvenih prostorih v Ljubljani. Obenem je tudi revizija. — Načelnik.

## Po svetu.

— Šolsko leto na gimnazijih in realskih v Idriji se prične 1. oktobra t. l.

— Stavka hotelskega osebja na Holandskem. V štirih največjih holandskih mestih (Haagu, Amsterdamu, Rotterdamu in Utrechtu) je izbruhnila stavka hotelskega osebja, ki zahteva poštene mezde in odklanja napitnine. Stavke se udeležuje krog 2000 oseb.

— Rudarska stavka v Holandski. V vseh premogokopih v Holandski je izbruhnila splošna stavka, kateri so se pridružili tudi nemški rudarji na sosednjem nemškem ozemlju, da s solidarnostjo podpre zahteve svojih holandskih sodrugov. Holandska vlada hoče dobiti Nemce za stavkokaze, ponudila jim je prost prehod preko meje z avtomobili na zahtevo tla in nazaj.

## Več spretnih krojaških pomočnikov

takoj sprejme v trajno delo z dobro plačo Simon Klimanek, Ljubljana, Šelenburgova ulica 6.

## Več dobrih mizarjev sprejme

tovarna pohištva, lesnih izdelkov in orodja, Jurkloster pri Laškem, žel. postaja Rimske toplice.

## Brzojavl.

### POGAJANJA V VEČINI.

LDU, Belgrad, 10. avg. Danes dopoldne je bila seja radikalnih ministrov in poslancev, ki so določili za pogajanja z demokrati. Predmet te konference so bila pogajanja z demokrati v svrhu sporazumnega skupnega dela. V parlamentarnih krogih upajo, da bo prišlo do ureditve tega programa v najkrajšem času.

### ARNAVTSKI VPAD VZDOLŽ DRINE.

Prizren, 9. avg. Nekoliko albanskih čet je prešlo našo začasno mejo ob Drini z namenom, da oropajo in se osvetijo nad prebivalstvom, ki jim ni hotelo dati hrane. Boj med našo obmejno posadko in Albanci se je začel nad vasio Mača. — V boju proti albanskim banditom je naša posadka uporabila mitraljeze. Ujeti Albanci so izjavili, da se v najbližjem času prično napadi na našo mejo s strani več formiranih čet z namenom ropanja.

### BOJI MIRIDITOV.

LDU, Belgrad, 11. (ZNU.) Iz Skadra poročajo, da so Miriditi pred nekoliko dnevi zavzeli kraj Oroš, in sicer po hudem boju, v katerem je padlo 50 vojakov turške vlade in v katerem so dobili 250 ujetnikov, med njimi nekoliko častnikov in uradnikov.

### VRHOVNI SVET ZBORUJE.

LDU, Pariz, 10. avg. Prvi del nocojšnje seje vrhovnega sveta je veljal vprašanju zračne plovbe. Maršal Foch je pojasnjeval razliko med civilno in vojaško zračno plovbo. — Konferenca se je nato bavila z delovanjem kontrolnih komisij v bivših sovražnih deželah. Po daljši debati, katere so se udeležili zastopniki vseh delegacij, je bil sprejet predlog, naj se vprašanje kontrolnih komisij odstopi medzvezniškemu volaškemu komiteju v Versaillesu, da ga nadalje proučava. Ta komitej

## Mariborska eskomptna banka, Maribor,

Tegetthoffova ulica 11

Podružnici: MURSKA SOBOTA in VELIKOVEC

prevzema denarne vloge in izvršuje vsakovrstne bančne posle - - pod najugodnejšimi pogoji. - -